

Möt framtiden – gå vidare i byggindustrin!

Hur du som yrkesarbetare kan komma vidare till nya arbetsuppgifter

Välj bland många spännande jobb!

Det finns många skäl att byta jobb. Det kan vara kroppen som säger ifrån eller viljan att gå vidare mot nya mål. Kanske har du en egen personlig utvecklingsplan. Det finns många utvecklande arbetsuppgifter inom byggindustrin där det är en stor fördel att ha jobbat som yrkesarbetare. Ofta behöver utbildningen kompletteras för att man ska klara den nya yrkesrollen.

Du kanske trivs bäst ute i produktionen som utsättare, arbetsledare och så småningom platschef. Byggföretagen behöver också folk som jobbar med kalkyl, inköp och projektledning. Det kan vara en tekniker- eller ingenjörsutbildning som tar dig dit eller en företagsintern vidareutbildning.

Allt fler byggare bestämmer sig för att starta eget.

Vill du dela med dig av dina erfarenheter kan du också bli yrkeslärare.

Det finns även fler alternativ att välja bland; fastighetssidan, byggmaterialhandel eller konsultverksamhet.

Mattias förverkligade sin yrkesdröm

Redan under byggutbildningen bestämde sig Mattias Topcov för att läsa vidare efter några år som hantverkare. Idag har han förverkligat sin yrkesdröm och jobbar som arbetsledare. Hjärtat slår fortfarande för de förra arbetskamraterna på bygget som respekterar honom i den nya rollen.

Vi sitter på Märthas Fik, ett inneställe för Visbys byggfolk. Det är frukost och caféet fylls av arbetsklädda byggare som får rabatt hos Märtha. Källarenoveringen av Märthas hus var faktiskt ett av Mattias första projekt som nybliven arbetsledare. Några av de gamla arbetskamraterna hälsar glatt.

– Jag har aldrig känt att jag "bytt sida" när jag lämnade snickaryrket för att gå vidare som arbetsledare, betonar Mattias. Han känner sig fortfarande som en av dem och har stor nytta av sina tidigare erfarenheter när han ska lösa olika problem ute på byggarbetsplatsen.

Gick vidare efter åtta år som snickare

Mattias gick den då tvååriga byggutbildningen på gymnasiet och jobbade sedan i åtta år som snickare. Men han ville komma vidare, utvecklas och ta större ansvar. Hans företag Peab erbjöd honom en ledig arbetsledartjänst.

Hans första stora projekt blev Visbys nya bibliotek i Almedalen, ett komplicerat bygge. Mattias jobbade som biträdande arbetsledare och utsättare.

Efter en tid kände han att han saknade en del teoretiska kunskaper. 2002 började Mattias i PALP, företagets interna program

för blivande arbetsledare. Där fick han all den utbildning han behövde för att få arbetsledar-kompetens, bland annat i miljö, arbetsmiljö, kvalitet, entreprenadjuridik och ledarskap. Företaget betalade hela utbildningen och Mattias säger att han verkligen kände att man ville satsa på honom. Utbildningen var förlagd till olika orter i Sverige, bland annat Västerås, Växjö och Stockholm. Mattias läste i en grupp med 15 blivande arbetsledare från olika delar i företagets Stockholmsregion.

– Samtidigt blev det en tuff tid, erkänner Mattias. Vid sidan av PALP-utbildningen och jobbet hade vi bildat familj. Lilla Tilda föddes 2002, samma år som utbildningen startade och min sambo Lina fick dra ett stort lass där hemma.

Motivation satte fart på karriären

Mattias hade haft svårt med de teoretiska ämnena på gymnasiet. Att börja plugga igen som vuxen blev dock inte alls lika svårt som han hade räknat med. En förutsättning att klara studierna är egen motivation och stöd från företaget.

Det har flutit bra också med den personliga utvecklingen. Mattias har fått mer ansvar i allt större projekt. Till våren startar det nya bostadsprojektet Brömsebolunden nära Ringmuren.

– Jag trivs bra med mitt nuvarande jobb. Jag ser fram emot det nya projektet och har nu mer tid för familj och fritid. Vi har nyss flyttat till en större lägenhet utanför Visby så nu får jag snickra igen.

Visst är du kompetent!

Kompetens består av flera olika delar: kunskaper, färdigheter, vilja och förmåga.

I skolan är det mest kunskaper och i viss mån färdigheter som tränas. Men det du lär dig varje dag på jobbet är en hel del som inte ingår i skolan. Vilka av de viktiga egenskaperna nedan stämmer in på dig själv?

- Yrkeskunnande
- Arbeta självständigt
- Förmåga att lösa problem
- Kunna fatta beslut
- Förmåga att "ta folk"
- Vilja att göra ett bra jobb
- Vilja att göra kunden nöjd
- Samarbetsförmåga
- Inte konflikträdd
- Rak i kommunikationen

Den kompetens som du har förvärvat hittills under ditt arbetsliv är en viktig grund att stå på. Men ofta krävs en komplettering av kunskaperna för att kunna ta de lite större kliven mot nya, intressanta arbetsuppgifter.

Jocke tar nya tag på bygget

Joakim Örnberg, 37, bröt båda handlederna vid en fallolycka på jobbet. Han kämpade envist för att fortsätta som snickare – tills värken satte stopp. Men Joakim tänker inte lämna byggbranschen som han stortrivs med. Nu utbildar han sig till arbetsledare och ser fram emot sin nya yrkeskarriär.

Redan som liten fick han följa med sin morfar på byggen och hjälpa till. Jocke ville bli snickare precis som morfar. Byggutbildningen blev därför ett självklart och lätt val efter nian, och Jocke har aldrig ångrat sig. 1987 gick han ur Nobelgymnasiet i Karlstad och sedan dess har jobben rullat på.

– Det är häftigt att vara med på ett storbygge från start till mål, man är stolt över det man byggt upp, säger Jocke.

Jocke har alltid varit frisk och klarat sig från försämrings-skador. Det blev också en hel del träning vid sidan om jobbet; Jocke springer och har spelat fotboll sedan unga år.

Olyckan förändrade livet

Den 14 mars 2001 var dagen som skulle förändra Jockes liv för alltid. Tillsammans med några andra snickare spikade han masonit-skivor på ett lutande tak till en nybyggd skola utanför Arvika. Jocke sträckte sig lite för mycket, foten gled iväg, han tappade balansen och ramlade ner från tre och en halv meters höjd rakt i betonggolvet nedanför. Att han överlevde fallet är ett mirakel. På något sätt lyckades han parera fallet med händerna. Hans chockade arbetskamrater hittade honom vid medvetande och med starka smärtor i framför allt högra handleden.

– Tiden efter olyckan blev tuff, berättar Jocke. Båda handlederna var brutna. I grunden är jag en mycket stark person, men förutom

den svåra värken i högerhanden var det psykiskt påfrestande för mig att gå hemma och vara sjukskriven.

Den första förbättringen kom våren 2003. Då stelopererades Jockes högra handled. Värken försvann. Jocke, som är vänsterhänt, ville tillbaka till sitt jobb på bygget, till varje pris och så fort som möjligt.

– Jag har fått bra stöd från rehabföretaget Galaxen. Den 1 juni 2003 började jag jobba 25 procent. Redan i september samma år gick jag upp till 75 procent. Det gick bra. Det kändes skönt att vara tillbaka på bygget. Jag hade aldrig funderat på något annat alternativ.

Han klarade det mesta på gamla j o b b e t , förutom vibrerande maskiner och tunga lyft. Arbetskamraterna ställde upp när det behövdes.

I april 2005 tog det stopp. Jocke hade överbelastat sin vänstra handled. Värken hade blivit outhärdlig. Även vänsterhanden måste stelopereras. Detta besked innebar också att det definitivt var kört med snickarjobbet.

Högskolestudier nästa

Men Jocke gav inte upp. Han fick hjälp av en konsult på Arbetslivstjänster (numera Arbetslivsresurs) som arbetade på uppdrag av Skanska och Försäkringskassan. Tillsammans diskuterade de fram förslag. Vilken utbildning hade han med sig i bagaget? Fanns det några kurser som han kunde läsa inom företaget? Till sist kom de fram till att en riktig skolutbildning är det bästa alternativet. Under två års tid ska Jocke läsa till arbetsledare. Därefter är förutsättningarna goda att han får fortsätta att jobba som arbetsledare på Skanska.

– Det är lättare än vad jag trodde att nöta skolbänken igen. Jag är glad att jag kan fortsätta att jobba i byggbranschen, säger Jocke som nu kompletterar gymnasiebytet i matte.

Här kan du få vägledning!

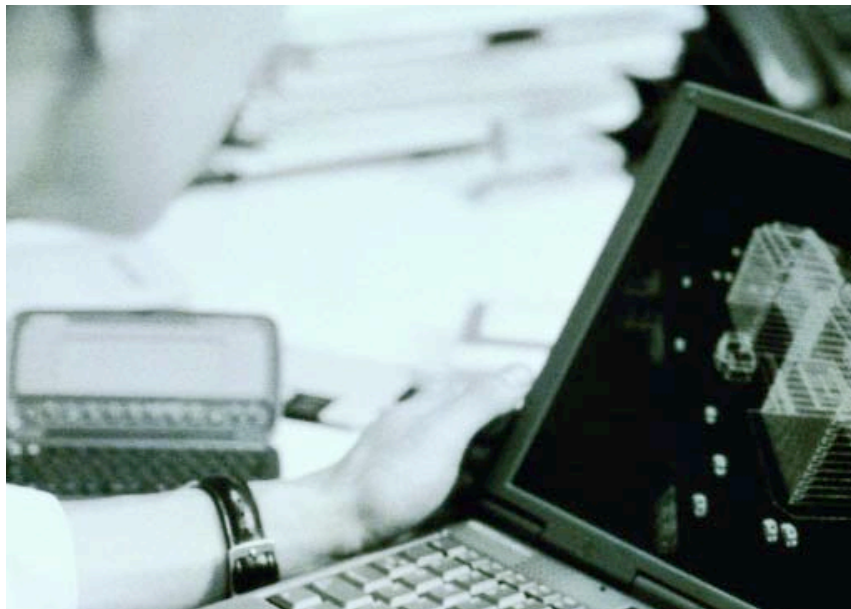
Om du är anställd så börja med att tala med någon som är ansvarig för kompetensutveckling på ditt företag. Du kan också vända dig direkt till studievägledarna vid de olika skolorna som erbjuder bygginriktad utbildning på eftergymnasial nivå. Även Arbetsförmedlingen kan ge råd.

Det finns flera företag som arbetar med personal i förändringssituationer, analyserar behov och föreslår insatser vad gäller kompetensutveckling vid omställningsarbete och arbetslivsinriktad rehabilitering. Till exempel Arbetslivsresurs, Trygghetsrådet m fl.

Du som behöver byta jobb av hälsoskäl kan ta kontakt med byggindustrins eget företag för prevention och rehabilitering, Galaxen som finns i hela Sverige. I en anpassningsgrupp bestående av Arbetsförmedlingen, arbetsgivarna och facket diskuteras man fram lösningar som är anpassade för just din situation. Gruppen kan knyta expertis (läkare, sjukgymnast, Försäkringskassan etc) till sig för att få vägledning.

Kontaktuppgifter hittar du i telefonkatalogen eller på webben.

Vilka utbildningar finns det?

Det finns en mängd olika utbildningar att välja bland. Formerna varierar. Traditionell "klassrumsundervisning" är vanligast. Utbildning på distans, ibland med hjälp av dator blir allt vanligare. I vissa fall kan utbildningarna genomföras på deltid och parallellt med jobbet.

- Ditt företags interna utbildningsprogram
- Sveriges Byggindustriers Entreprenörsskola

- *Teknikerutbildningar inom Kvalificerad Yrkesutbildning (KY) och på högskolor.*
- *Högskoleingenjörsutbildningar*
- *Civilingenjörsutbildningar*
- *Arbetsmarknadsutbildningar genom Arbetsförmedlingen*

Se vidare på www.byggare.com och på www.bygg.org.

Hur får du pengarna att räcka till?

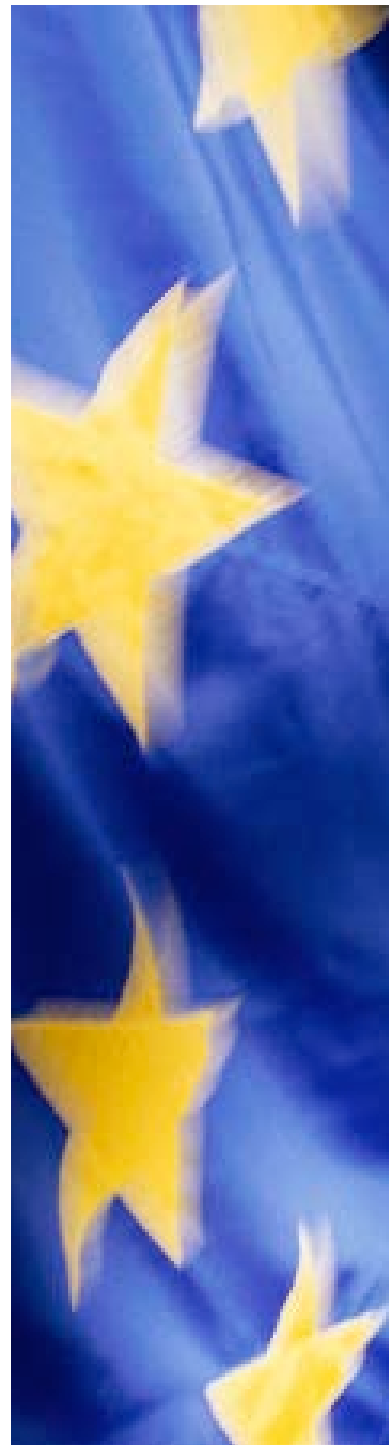
Det kostar på att studera. Man kan se det som en investering för ökade valmöjligheter för resten av ditt yrkesliv. I det korta tidsperspektivet kan det vara svårt att räkna hem en investering i studier.

Sett över en längre period ökar du dina chanser för löneutveckling och personlig framgång. Hur långt du når beror på dina personliga egenskaper, motivation och vilja.

Det är ju inte bara studierna i sig som avgör din framtid.

På Centrala studiestödsnämndens hemsida www.csn.se finns det utförlig information om studiemedelssystemet. Att söka studiemedel är den finansiering som är vanligast och som är aktuell för de längre utbildningarna.

Om du är på väg ut i arbetslöshet eller måste byta jobb av hälsoskäl finns det vissa möjligheter att få finansiering av studier genom avtal eller via Arbetsförmedlingen. Oftast är det då kortare tider det handlar om och mer skräddarsydda utbildningar.

Foldern är framtagen inom EU Equal Projekt Libra. Libra är ett samarbete mellan Sveriges Byggindustrier (Bi), Byggnads, Sif, Galaxen och AMS.

EU EQUAL
LIBRA

B
SVERIGES
BYGGINDUSTRIER

BYGGNADS

SIF

G
GALAXEN

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Arbetsmarknadsstyrelsen